

KOSTERKURIREN

Utgivare: Koster Samhällsförening
E-mail adress: torbjorn.stjernberg@gmail.com

Samhällsföreningen

text: Torbjörn Stjernberg

Välkommen till detta nummer av Kosterkuriren som numera läggs i alla brevlådor på Koster. Eftersom många som inte är fastboende har betalt medlemsavgift varje år så har vi i linje med diskussionen vid årsmötet om samhällsföreningens stadgar tydliggjort att vi välkomnar stödmedlemmar som står bakom samhällsföreningens ändamål att verka för Koster och kosterbors utveckling och intressen. Vi välkomnar nu en nära fördubbling av antalet medlemmar - från tidigare ca 100 till nu närmare 200.

Tillströmningen av medlemmar beror nog inte enbart på nya stödmedlemmar. Viktiga frågor som framtida vatten och avloppslösningar engagerar både fastboende och deltidboende. Samhällsföreningen och Kosternämnden arbetar sida vid sida för att undvika att stora kostnader skall läggas på fastigheterna på Koster.

Nyligen hölls det första mötet i den arbetsgrupp som skall utreda frågan om vatten och avlopp, liksom den vidare frågan om förverkligandet av översiktsplanen för Koster. I arbetsgruppen ingår förutom två medlemmar från Kosternämnden (Göran Lyth och Helena v Bothmer) och en från samhällsföreningen (Torbjörn Stjernberg med Maria Wogenius som ersättare) även ledande politiker och tjänstemän i kommunen (Peter Dafteryd och Lena Martinsson samt VA-chefen Jerry Johansson, Miljö-och byggchefen Michael Olsson och översiktsplaneraren Björn Richardsson). Vidare deltar Anders Tysklind från nationalparken. Göran Lyth presenterar uppgifter och tidplan i sin text härunder om Kosternämnden.

Tillsammans utgör Kosternämnden och samhällsföreningen en stor grupp personer som vill och kan arbeta för att både bevaka frågor som gäller Koster och ta initiativ till utveckling och till att lösa problem vi blir varse. Genom samhällsföreningens hemsida och genom alla informella kontakter på öarna hoppas vi kunna fånga upp viktiga frågor. Dra dig inte för att kontakta någon av oss om du vill framföra en synpunkt - du hittar kontaktuppgifter och aktuell information om Koster på "kosterhsf.se".

Bluesjam på Fiskargården

text: Tor Söderlund

När jag flyttade hit till Koster för fyra år sedan, saknade jag några att spela musik med. Jag har ett förflutet som gitarrist-basist i ett flertal olika bandkonstellationer i Härnösand och Örebro, och gillar att spela rock och blues. I Örebro var jag med och anordnade och spelade på bluesjam på olika pubar och restauranger. När jag hittade en bra lokal här på Koster; Fiskargården på Nordkoster,

tyckte jag att det skulle vara kul att se om det fanns intresse för nåt liknande här.

Efter att fått samtycke från Fiskargårdens styrelse, satte jag igång och planerade in något som med tiden har blivit en väldigt uppskattad och trevlig samvaro. Det finns lite olika instrument för den hugade att prova på, några sällskapsspel såsom dart, biljard, och backgammon, och dessutom en liten pub till självkostnadspris.

Vi brukar träffas en lördagskväll i månaden under "lågsåsong", oktober till april. (Då det är en verksamhet inom Torsdagsklubben-Fiskargården, måste man vara medlem där - medlemsavgiften är blygsamma 50 kr per vintersåsong.)

Välkommen att titta in och dra en blues!

Skolan

text: Alexandra Trensare

Tack vare förra årets inflyttade familjer har vi nu en skolklass bestående av nio elever, varav en elev i förskoleklass, tre i årskurs ett, två i år 2 & tre i år 3 samt en förskolegrupp bestående av fem kända peltongar. Skolfröken Lisbeth som, liksom alltid, förgyller skolgången för barnen med oanade aktiviteter & utflyktsmål och som med sitt lyhörda, varma sätt får skolklassen att fortsätta att vara en väl sammansvetsad och vetgirig grupp. Förskole-, och fritidsverksamheten i regi av Reidun & Jenny som med sin idé och uppfinningsrikedom får barnen att trivas. Inslaget av Kostermål, som jag tror att vi alla varmt välkomnar, har gjort sitt inträde (och berikar barnen med öns historia) såväl i förskole-, liksom fritidsgruppen. I köket har vi Jörn som lagar den goda maten medan Alexandra är deltidssjukskriven och tar hand om städningen av lokalerna. Musiken står, även nu, Bengt Johansson för med all sin energi och sitt otroliga engagemang och slöjden har nu, till barnens förtjusning, tagits över av Tor Söderlund som även ofta får hoppa in som vikarie på de bägge våningarna.

KOSTERKURIREN

Rapport från KIFAB

text: Gunilla Hansén, ordförande i KIFABs styrelse

Det är nu 10 år sedan Västrabo invigdes. Från att det var 4 lägenheter uthyrda vid start är nu alla 12 lägenheter uthyrda och det finns en kölista.

De allmänna lokalerna har använts till utställningar av konst av Monica Ljungberg Öhrn och Birthe Ring. Det har varit kurser i bl.a. säkerhet, matlagning för herrar, vävning, Qui gong, afrikansk dans samt cirklar runt akvarellmålning och litteratur.

Elimförsamlingen har haft musikcafé, Lill och Axel tisdagsfika, många föreningar har haft både styrelse-, medlemsmöten och årsmöten. Det har varit vigsel, dop och födelsedagsfirande. Lokalerna har hyrts av olika politiska partier, företag, banker samt olika kommunala nämnder samt Röda Korset på både lokal- och riksnivå. Länsstyrelsen hyrde kultursalen i 3 år som provisoriskt naturum.

Nu är det fritt fram för nya initiativ.

För frågor och /eller bokning är ni välkomna att ta kontakt med

KIFAB/Gunilla Hansén 070 292 14 05 (kvällstid)
gunilla.koster@telia.com

Kosternämnden

text: Göran Lyth, ordförande i Kosternämnden

Vi har under ett stort antal år försökt få kontakt med kommunen för att i första hand diskutera med kommunledningen hur vi kan genomföra Kosters fördjupade översiktsplan. För drygt två år sedan kom sedan Kosters vatten och avloppssituation upp som huvudfrågan för Kosters samhälle. För ett drygt år sedan fick vi en bra kontakt med den nya politiska ledningen i Strömstad. Sedan dess har vi haft ett antal positiva och konstruktiva möten med bland annat KSAU i både VA- och FÖP-frågor. Representanter från Koster är Helena v. Bothmer, Torbjörn Stjernberg, Anders Tysklind och Göran Lyth.

Vad gäller VA-frågan kommer en grundlig undersökning av Kosters samtliga borrhäls och grävda brunnar att

genomföras under första halvåret 2016 för att ge svar på hur mycket vatten som finns och vilken kvalitet det håller. Även fastigheternas avloppssystem kommer att undersökas. Därefter skall alternativa förslag på åtgärdsåtgärdsplan presenteras. Senast i december 2016 skall underlag för beslut presenteras för den politiska majoriteten.

Vad gäller den fördjupade översiktsplanen skall ambitionen i den kvarstå men tidplanen anpassas till vad som är möjligt att genomföra. Därefter skall en tid- och en aktivitetsplan upprättas. Viktigast i den planen är bostadsfrågan.

Under rubriken "Fossilfritt Koster-2025" har ett projekt startats av Strömstad Akademi och i detta projekt ingår medlemmar från Kosternämnden och Samhällsföreningen.

Det är med stor lättnad vi kan konstatera att Koster återigen är "på banan" och att vi nu kommer att ha möjlighet att påverka och delta i utvecklingen av vår ö! En förutsättning för att resultatet skall bli bra är förstås att ett stort engagemang för öns framtid finns hos de flesta kosterbor!

Fossilfritt och hållbart Koster

text: Göran Bryntse, projektledare, styrelseledamot i Strömstad Akademi, ordf. i Sveriges Energiföreningars Riksorganisation (SERO)

Arbetsgruppen för ett hållbart Koster 2025 baserat på 100 % förnybar energi hade möte lördagen den 19 september på Kosters Trädgårdar. Vid mötet visade Per Urdahl, sommarboende norrman från Oslo, sitt eget bygge av solceller, på 7,5 kW. Per driver företaget Solel som installerar solceller, www.solel.no. Han vill fortsätta installera solceller på ett antal tak på Koster. Intresserade kan höra av sig till per.urdahl@solel.no.

Därefter talade Christian Grusell från Dnv (fd Norske Veritas) om elfärjor. Mycket talar för att Koster får sin första elfärja 2016. Kontakt finns med Vattenfall. De är intresserade av att bygga en eller två laddstationer till färjorna. Kostertrafik har redan köpt en färja som han kan komma fyllas med batterier istället för med dieselmotorer.

Johan Sandberg från Dnv avslutade sedan mötet med att presentera ny teknik för avsaltning av havsvatten med hjälp av en kombination av vågkraft och osmos, till en bråkdel av de kostnader som Strömstads kommuns alternativ skulle medföra, ca 20 miljoner. Projektet ska presenteras för kommunledningen. Fortsättning följer.

En ansökan har också lämnats in till Region Västra Götaland med önskemål om stöd för att fisketrålarna på

KOSTERKURIREN

Kosteröarna ska kunna övergå till biodiesel. Tekniskt bör det inte vara något problem. HVO, hydrerad vegetabilisk olja, fungerar i de flesta dieselmotorer.

En ansökan har också skickats in till Strömstadsbyggen med begäran om att upprätta en värmecentral i Ekenäs baserad på biobränslen från Kosteröarna. Ansökningarna är under behandling.

Ytterligare ansökningar planeras att skickas in till Energimyndigheten och till Länsstyrelsen. Mer om det senare.

Koster framtid / Hållbar utveckling - inbjudan till en studiecirkel

text: Hans Arén

Hållbar utveckling är på många läppar. Men vad innebär den, för samhället i stort, för en bygd som Koster, för oss som individer? Vem bryr sig om Koster framtid - bryr sig i betydelsen arbetar för att förändra med sikte på att bevara Koster som levande, hållbar bygd?

Många frågar sig om det som sker på Koster idag är tecken på en avveckling av Koster som ett levande bygd. Flera hushåll har flyttat, hög- och mellanstadierna i skolan har försvunnit från ön, allt fler företag ägs eller drivs av folk som inte bor här. Många kommunala initiativ har mer haft prägel av att hindra en positiv utveckling än att ge den sitt stöd.

Är detta en ödesbestämd utveckling? Jag anser inte det. Tvärtom är den ett resultat av politiska beslut, beslut som fattas av människor efter föreställningar om hur de vill forma framtiden. Dessa föreställningar kan vi förändra genom att beskriva både hur situationen ser ut på Koster idag och hur vi anser den måste förändras för att behålla öarna som levande och fungerande samhällen – året runt.

Kosters historia vittnar om en befolkning som haft en förmåga att förnya sina levnadsvillkor. När fisket utvecklades med havsgående båtar byggde man upp flera hamnar. När det uppstod ett behov av bättre kommunikationer på öarna byggde man vägar, stickade ihop till vägbelysning. Så sent som på 1970-talet byggde man Fiskargården, KSK-huset och restaurerade Sibirien. Senare skapade man KIFAB som byggde Västrabo, vi fick en linfärja, man tog initiativ till nationalparken, etc.

Alla dessa projekt har startat genom att det funnits ett **ideellt engagemang**. Alla de positiva förändringar som genomförts på Koster under de sista 30 – 40 åren har i verkligheten startat i ett ideellt engagemang. Många människor har lagt ned massor av tid för att starta en förändringsprocess de ansett nödvändig för att stärka Kosters framtid.

Var finns det engagemanget idag? Måste vi inte lära av historien och ta vid där andra slutat? Måste vi inte engagera oss för att med full energi bygga hyresbostäder, få tillbaka årskurserna i skolan, planera för hur de båda öarnas service skall samordnas för att göra en inflyttning attraktiv? Vem gör det annars?

Alla ni som i likhet med mig vill engagera er i en verksamhet för förändring inbjuds härmed till att delta i en studiecirkel. Den kan ges ett brett innehåll och arbeta med olika uppgifter och problem som vi måste lösa på kort sikt, möjligheter vi kan ta tillvara, eller en mer långsiktig omställningsprocess mot hållbarhet. När vi vet hur många vi blir kan vi göra upp ett program, bestämma hur och när vi skall träffas.

Bofast eller fritidsboende, alla är välkomna. Skiljelinjen idag går inte mellan de bofasta och "sommargästerna" utan mellan dem som vill engagera sig för en socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbar framtid på Koster och de som inte tycker detta är en viktig fråga dvs. så viktig att man är beredd att på sin fritid eller på annat sätt engagera sig i den problematiken.

Är Du intresserad? Kontakta mig,

Hans Arén

Röd 10, 452 05 Sydköter, tfn 0526 200 19,

e-post: hans@aren.se

Vägstugan i mitt hjärta

text: Rakel Hansson

Tänk att få vara så lyckligt lottad att ha tillgång till en vävlokal så fin som vår.

Här har vi varit sen vi flyttade från "Gamla affären" där det stora vävintresset började i början på 1992. Duktig och drivande lärare var Gunilla Hansén som fick oss att våga prova på allt från enkla dukar och löpare till plädar, stora linnedukar i damast och fintrådiga gardiner mm.

Som mest var det 18 vävstolar igång och jag tror vi har utsatt Gunilla för alla tänkbara fel man kan göra i en vävstol. Men Gunilla gick aldrig bet, allt gick att få ordning på.

Och som vi har skrattat!

Nu är vi inte lika många i vägstugan här i KSK, men det är alltid lika trevligt att gå dit. Några gånger är man ensam, då sitter man där och filosoferar över trasor och färger och randningar.

Det är så rogivande.

Så tack för vägstugan!

KOSTERKURIREN

Här kan alla vinna!

Segling och båtverksamhet i Blåsoppviken

text: Petra Andreen

Blåsoppviken har ett naturligt läge för segling och båtverksamhet. Viken är belägen på sydöstra hörnet av Sydkoster nära Kyrkosunds hamn och från sandstranden, som har ett skyddande buskage, är det lätt att sjösätta jollar. Här har Ingvar Bengtson drivit seglingsverksamhet sedan 1997. Med laganda och humor har han fått alla att känna sig välkomna och coachat allt från nybörjare till världselit.

BOSS (Blåsoppvikens Segelsällskap) är namnet på den seglingsverksamhet som bedrivs i Blåsoppviken. Ingen klubb eller förening är registrerad utan verksamheten har blivit självgående utan vare sig formaliteter eller styrelse. Andemeningen har varit att bevara och utveckla segling och båtintresse, en slags samhällsinsats speciellt riktad till barn och ungdomar. Tack vare ideellt arbete har det varit avgiftsfritt för både små och stora seglare. Detta är förmodligen en av anledningarna till att många tagit del av aktiviteterna. Men den främsta anledningen är nog den kultur som varit grunden i BOSS – att segla för att ha roligt, att hjälpa varandra. Man lär känna varandra, oavsett ålder och båtklass, och man seglar mot sig själv snarare än mot andra. Detta ger en bra grund för att fortsätta med idrotten även uppåt i åldrarna. I klubbar där man ständigt fokuserar på resultat finns alltid risken att man bedömer sin insats gentemot andra och om det inte går bra känner sig som en förlorare och kanske slutar med idrotten.

Här kan alla vinna

Ett exempel på den vinnande lagandan är att om en seglare gjort en insats över sin normala förmåga så uppmärksammas detta mer än en bra placering och ett bra resultat. Vidare har man varje vecka "After Sails" och en gång varje sommar en stor seglarfest i Ingvar Bengtsons trädgård. Tävlingen "Grötstart", där alla seglar mot alla, genomförs vid sidan av normala klasstarter. På kvällen har man knytkalas med grillning, sång, musik, prisutdelning och uppträdanden.

Den självgående lagandan gör att det blir ett lärande över gränser. Nya adepter smälter in i en kultur där alla känner alla och där det är en självklarhet att hjälpa varandra. Det är prestigelöst och välkomnande, helt i stil med det gamla utedasset i dungen vid stranden som tjänar som klubbhus och förvaring av utrustning.

Tillgängligheten viktig

Sedan 60-talet har det funnits en brygga i anslutning till Blåsoppviken och stranden. Bryggan är skyddad från vind och vågor, vilka oftast kommer från sydväst, och det har varit lätt att rigga och ta sig ut på vattnet. BOSS har ett bra

samarbete gällande vilka som ska få möjligheten till en båtplats och platserna har varit gratis.

Kommunen har i alla år varit positiv till denna verksamhet och i samband med instiftandet av Nationalparken och de begränsningar det innebär så man att "hänsyn ska tas till lokala intressen". Detta innebär att den allmänna platsmarken ska vara tillgänglig för alla och att en känsla av att vara välkommen ska finnas. Detta är också ambitionen som Ingvar och alla andra som arbetar ideellt i verksamheten har som mål och som de också lyckats väldigt bra med att förmedla.

Ett bevis på det är spännvidden i gruppen. Nybörjare samsas med OS-satsande elit och båtklasserna som finns eller har funnits representerade är många: optimistjolle, E-jolle, Zoom, Askeladd, Gigg, Trissjolle, Laser, 29:er, Hoobiecat, OK-jolle och 2-krona m fl. Man har också lockat deltagare från andra sidan vattnet - Strömstad Segelsällskap kommer ibland ut på besök och medverkar på aktiviteter. Självklart finns det coachbåtar/följebåtar till hands för banläggning och stöd till seglarna på vattnet.

Blåsoppvikens ideella krafter och eldsjälarna ser fram emot nästa seglingssäsong och önskar alla båtälskare en härlig höst och vinter.

Nordkoster Fiskehamnförening

Text: Roger Ekstrand

Säsongen 2015 är nu slut. Trots den dåliga sommaren har våra gästhamnar varit näst intill fullbelagda. I år har vi provat med att öppna ett hamnkontor där gästhamnavgiften bl.a. kan betalas. Kontoret har även blivit ett info center för Nordkoster. Hamnföreningen har en lång väntelista för att få fasta båtplatser och vi planerar därför att utöka hamnen med ytterligare bryggor i anslutning till Kosterlänken. För att underlätta vårt arbete vill vi att de som står uppsatta i kön kontaktar föreningen under hösten.

Vi söker även personal till gästhamnarna för säsongen 2016, lokalvårdare och personal till hamnkontoret. Ring eller maila till Roger Ekstrand eller Ingegerd Kalbratt. Kontaktuppgifter - se www.nordkosterhamn.com.

KOSTERKURIREN

Vettnetbryggan

text: Göran Lyth

Den gamla bryggan på Vettnet är i dålig kondition och ett förslag på ny brygga på Gåseskär har tagits fram. Under ett års tid har kontakter tagits för att finansiera nybygget. Under november räknar vi med att få svar på våra ansökningar. I bästa fall kan bryggan stå klar till nästa sommar.

Aikido på Koster

text: Tor Söderlund

Aikido är en gammal-ny japansk kampkonst som har traditionerna från det gamla samurajsamhället i 1500-talets Japan. Till skillnad från de flesta kampsporter, finns inga tävlingsmoment i aikido. I stället handlar träningen om att finna harmoni och gemenskap med sin träningspartner. I och med detta kan stora och starka, träna med små och svaga, kvinnor med män, unga med gamla! (Jag har dock satt en åldersgräns på 12 år, då jag inte har möjlighet att ha särskild barnträning.)

Jag som leder träningen, Tor Söderlund, har tränat aikido i över 20 år, och har svart bälte av tredje graden. Vi tränar i idrottslokalen, KSK, en kväll i veckan, och ser gärna att fler kommer och gör oss sällskap!

Har ni funderingar om aikido eller träningen, så är ni välkomna att höra av er till mig:

Tor 070-53 13 650

Breviks Fiskehamnsförening

av Jäger Arén

Vårstädningen 18 april som avslutades med korvgrillning och trevlig samvaro.

Nytt för året är att det installerats en hjärtstartare vilken delvis finansierats genom bidrag från våra norska gäster. I föreningen är vi igång med att se hur vi kan säkra den norra gästbryggan som får mycket stryk under vinterstormar. Ett arbete med att utvidga piren så att den

skall ge bättre skydd är påbörjat och det finns förhoppningar om att detta skall kunna fortsätta. Det talas om hur verkstaden kan användas på ett bra sätt och de möjligheter den kan erbjuda. Vi är igång med att inventera de båtar som ligger på land från år till år utan att komma i sjön så om du vet med dig att du är ägare till en sådan, hör av dig. Till er som besöker hamnen tänk gärna på att detta är en hamn där det dagliga arbetet och driften bygger på frivilliga insatser utförda av våra medlemmar.

Sydkosters nya vägförening

text: Torbjörn Stjernberg

Ungefär när detta nummer av Kosterkuriren levereras i din brevlåda sker också den första stämman i den nybildade "Sydkosters samfällighetsförening" som är det officiella namnet på den vägförening som skall förvalta "gemensamhetsanläggningen Koster Ga:1". Jag väljer att kalla föreningen för bara "Koster Ga:1".

Ursprunget till Koster Ga:1 är ambitionen hos dåvarande Vägverket, numera Trafikverket, att spara pengar genom att lägga över både ansvar och kostnader för mindre vägar på de boende i det område som vägarna betjänar. Redan år 2001 beslöt Vägverket att överföra ansvaret för de två allmänna vägarna på Syd till fastighetsägarna där. Jag var själv en av de många som överklagade beslutet till regeringen. Vi var nog många som hoppades att frågan var glömd, eller att man efter tillkomsten av nationalparken, den ökande turismen, och ökade trycket av tunga fordon, skulle besluta att behålla det statliga ansvaret. Men 2013 fattade dåvarande regering beslutet - trots många starka argument emot - att överföringen av vägarna skulle genomföras. Lantmäteriet genomförde förra året den förrättning som ledde till bildandet av Koster Ga:1, en förrättning med brister som gjorde att interimsstyrelsen, och även några övriga fastighetsägare, överklagade förrättningen. Framförallt ville vi att Trafikverket skulle åtgärda brister i vägstandarden innan vi tog över vägarna. Brister i lantmäteriets register och adresser hade också medfört att många fastighetsägare inte underrättats om förrättningen. När sen Mark- och miljödomstolen i somras beslöt att godkänna förrättningen sa vi oss i interimsstyrelsen att nu får vi bita i det sura äpplet och göra det bästa vi kan av situationen. Istället för att frustreras över att vi tvingas ta över kostnader som tidigare legat på staten får vi nu istället ta chansen att sköta vägarna bra och nyttja den närhet till beslut som ju nu gäller.

De trafikregler som gäller på allmänna vägar gäller även på enskilda vägar - alltså inga möjligheter till lättnader i t.ex. hjälmtvång och förbud att skjutsa på våra kostermopeder. Däremot kan vi be länsstyrelsen sänka

KOSTERKURIREN

hastighetsbegränsningen. Vi kan kanske även besluta om vilka fordon som får framföras på vägarna - men det är osäkert om det påverkar möjligheterna till statsbidrag. Möjligheter till samordning med de övriga vägföreningarna bör öka, inte minst genom att interimsstyrelsen består av personer från de olika delarna av ön, ofta med direkt länk till dessa vägföreningar. Vi kan kanske se Koster Ga:1 som starten på bildandet av en gemensam vägförening för hela Koster - ett önskemål som uttalades av samhällsföreningens årsstämma 2014.

Länsstyrelsens Kosterhavskontor med fokus på Kosteröarna.

text: Andes Tysklind, chef för Kosterhavets nationalpark.

Rekrytering av naturvårdsarbetare avslutad

1:a juli började Douwe van der Woude i Kosterhavet. Douwe har flyttat hit med sin familj från Stockholms-trakten. De bor nu på Tjärnö. Med Douwe har vi fått en förstärkning som ger förutsättningar för en effektivare organisation och kompletterande kompetens.

Skötselåtgärder

Strandstädning 2015

Årets strandstädning har utförts av Lars Linusson enskild firma, Koster. Städningen har pågått från slutet av mars till slutet av augusti. Totalt har man i år samlat in 16,3 ton brännbart skräp (1585 sopsäckar) i nationalparken och angränsande naturreservat. Till detta kommer farligt avfall och sorterade material i form av glas, metall, olja, färg m.m. Basteviken städades 7 gånger i sommar. Vi har även hjälpt Strömstads kommun att städa Ramsö. Ramsö ligger utanför nationalparken och ingår heller inte i något naturreservat.

Kosteröarna

Stängslen vid Höljen och Kile-Hattvik är nu utbytta. Arbetet har fortsatt nu med att snygga till i hagen vid Hattvik. När detta är gjort får vi till ett stängselsystem i Nästångenområdet med fyra sammankopplade beteshagar där vi förhoppningsvis kan få till en bra beteshävd med nötdjur till nästa säsong. Nu förs diskussioner med två entreprenörer om att få till en nystängsling i området mellan Kostergården och Brevik. Arbetet är relativt omfattande och innebär att drygt tre kilometer stängsel ska upp. Arbetet med att byta ut ca 300 ruttna stängselstolpar runt om på Kosteröarna fortsätter. Under hösten har gränsmarkeringar som markerar Kosteröarnas naturreservat och Kosterhavets nationalpark satts upp.

Förvaltningen har hyrt in en vasslättermaskin för att slå stora delar av vassbältet i Kile-området på Sydkoster. Långegårdesholmen kommer att kompletteringsröjas i oktober. Bl.a. ska det centrala skogspartiet glesas ur och

ekar frihuggas. Efterröjningar kommer även att ske på övriga Grace-öar. Röjningshögarna efter vårens avverkningar eldas upp under oktober-november.

Kossor har hyrts in över sommaren för att förstärka beteshävderna på Sydkoster. Detta har fungerat väl även i sommar. Sedan har ni väl inte missat möjligheten att köpa lamm från ekologiskt naturbete via Kosterlamm AB.

Ändrade regler för räktrålning

Uppföljning av de sex trålskyddade områdena i den djupa Koster-Väderöfjorden genomfördes 2012-13 och tyvärr upptäcktes trålsår i fyra av de sex skyddsområdena. Med anledning av detta har diskussion och arbete med Havs- och vattenmyndigheten och fisket (Samförvaltningen) förts om att stärka skyddet i området. Detta arbete är nu slutfört och har resulterat i nya regler. Nu måste alla räkfiskare ha särskilda tillstånd för att få fiska i området och AIS (Automatiskt identifieringssystem) ombord. Särskilda villkor i tillstånden styr hur fisket bedrivs, här anges att fisket får bedrivas endast tre vardagar per vecka mellan kl. 05.00-20.00. Dessutom har ytterligare fem mindre områden fått trålskydd. I maj och juni hölls utbildning för räkfiskarna. Sammanlagt utbildades alla de 60 yrkesfiskare som ansökt om räkfisketillstånd.

Tillsyn

Sommarens tillsyn har genomförts av egen personal och i samverkan med Kustbevakningen. Vi har även haft timanställd tillsynspersonal på Saltö, Kockholmen, Södra Kosterhavet.

Informations- och programverksamheten 2015

Programaktiviteter

Vi har haft en bra vår och sommar på naturum med mycket besökare - under mars (antal besökare):216, april:1372, maj:4540, juni:5500. Under juli slog vi besöksrekord med 20980 och augusti:11003. Det har även varit fler deltagare på våra egna arrangerade aktiviteter. Under försommaren och efter högsäsong har vi haft många bokade grupper som vill besöka naturum. Under perioden april-augusti har vi besökts av 34 skolklasser (371 elever) och 39 övriga grupper (855 besökare). Under fyra tillfällen under vårterminen har vi genomfört musikalen 'Havets hopp' med elever från Strömstad. Det är en heldag med havet och skräp som tema. Strömstads aktivitetsgrupp anordnade flera aktiviteter under våren allt från filmföreläsning av Armin Mueck till grodsafari och fladdermusspaning. Det var ca 60 totalt som deltog i de olika aktiviteterna.

Under våren har vi haft några olika utställningar; en fotoutställning av Terje Fjellvang 'När jag kysser havet', Inger Källanders utställning om ekosystemtjänster och en utställning 'Vad är havet för dig?' där besökarna själva fick sätta upp post-it-lappar på en vägg och skriva ett ord.

KOSTERKURIREN

Vi har nu en ny utställning, som heter 'Mer än Karl-Johan', om svamp som sex konstnärer och sex forskare gemensamt tagit fram och skapat. Under hösten kommer vi hålla ett andra programråd för att få lite åsikter om naturums verksamhet.

Under vecka 34 arrangerade vi tillsammans med Resö samhällsförening Kustkulturläget för tredje året i rad. Inför årets upplaga fick skolklasser boka in sig på en heldag på Koster. Under fyra dagar hade vi besök av 240 elever från Uddevalla, Lur, Hedekas, Tjärnö, Rossö, Resö och Strömstad.

Vi har tagit fram en app, 'Vandra i Kosterhavet' som visar våra vandringsleder på Kosteröarna. Den är gratis att ladda ner och finns i Appstore och Playbutiken. Fler och fler har börjat låna upptäckarväskan för att på egen hand ta sig ut på äventyr.

Naturum Kosterhavet

Naturum Kosterhavet är nu certifierade enligt Swedish Welcome såsom en Utmärkt upplevelse, väldigt nära Enastående!

Under sommaren har vi anställt tre extra sommarvärdar i naturum. Vi har kompletterat våra uteaktiviteter med 'Springa lika fort som..', fler djur på 'väg lika mycket som...' En hydrofon har placerats vid bryggan för att man ska kunna lyssna på havet. Bygglov har nu erhållits för mindre förrådsbyggnad vid naturum som ska härbärgera vadarstövlar, vattenkikare etc som har med verksamhetens vattenverksamhet.

Media

Vi figurerar i radio och tidningar både på norsk och svenska sida med jämna mellanrum. SVT gjorde i somras ett resereportage som kommer att sändas i vinter.

Webb och Facebook

Vi uppdaterar både hemsidan och Facebook kontinuerligt. Numer finns Kosterhavet även på Instagram. Vi sköter även Kosterhavet på hemsidan om Sveriges Nationalparker.se. Vi har per september nära 7.000 följare på Facebook. Du följer väl oss också?

Övriga foldrar under produktion

Kosteröarnas NR-folder, ska arbetas om i enlighet med den nya identiteten och en del innehåll ska justeras. I väntan på den mer genomgripande revideringen av NR-foldern trycktes Vandringskarta Kosteröarna upp i 25 000 ex inför sommaren. Ny upplaga ska tryckas av Ursholmenfoldern då första upplaga i det närmaste tagit slut.

Ny nationalparksidentitet

Implementering av Guldstjärnan pågår. Detta innebär att fordon, båtar, kläder, trycksaker, skyltar, webb, flaggor mm efter hand kommer att anpassas till det nya

varumärket. Vi började redan i fjol med våra entréer men kommer nu att bli än tydligare i kommunikation med våra besökare och andra. Detta innebär att den gamla symbolen finns kvar som samlarmärke.

Guldkronan, nationalparksmarkören, placerades ut i nationalparken längs vandringsstigen söder om Brevik. Blandade reaktioner på den, både positiva och negativa. Bland de negativa resulterade det i en protestskrivelse till Naturvårdsverket. Av skrivelsen framgår att de vill att den flyttas någonstans exempelvis till naturum. Sommaren har också visat att ytskiktet inte klarar åverkan i form av ristning vilket gjort att guldkronan tagits in till förråd i avvaktan på en diskussion med Naturvårdsverket hur vi går vidare med denna kvalitetsproblematik. Placeringsfrågan får även den diskuteras.

Nya skyltar för angoringsbryggorna på Kosteröarna är levererade och montering påbörjades i november förra året och fortsätter nu i höst. Vi har byggt nya Informationsplank på Va Bryggan och på Kilesand. Nästa som blir nu är vid Långegärde. På dessa finns också information från Kosteröarnas företagare.

Uppföljning/undersökningar

Inventering av nya trålskyddsområden

Göteborgs universitet har fått i uppdrag att inventera bottenfauna i de fem nya trålskyddsområdena: Kungsviksflaket i sydöstra Säckan, Björns rev, Ullvillarne, Yttre Vattenholmen och Grisbådarne.

Uppföljning av säl och sjöfågel

Inventering av sälkutar har utförts under 2012-2014, som ett komplement till den årliga inventeringen av vuxna sälar som utförs av Naturhistoriska riksmuseet. Det föds något färre kutar i förhållande till populationens storlek nu jämfört med tidigare. Sälarna drabbades under 2014 av en epidemi som förorsakades av en typ av fågelinfluensa H10N7. En del sälar dog inom parken.

Uppföljning av sjöfågel fortgår för att följa beståndsutveckling och artsammansättning hos häckande kustfåglar, främst hos ejder och tärnor, samt hos

KOSTERKURIREN

övervintrande fåglar, främst skärsnäppa och skarv. Rapport lämnades muntligt på delegationsmötet i mars, skriftlig rapport kommer under hösten 2015.

Kartläggning av fiskbestånden

Kunskapen om fiskesamhällen och viktiga uppväxt- och rekryteringsområden för fisk i nationalparken är mycket bristfällig. Medel till en fiskundersökning i parken har beviljats. Undersökningen utförs av Sveriges Lantbruksuniversitet under 2015-16, både på grunda och djupa bottenar. Provfisket på grunda områden genomfördes i mitten av augusti. Det är första gången som de grunda områdena provfiskas i Kosterhavet. Provfisket görs med par-ryssjor som får ligga ute ett dygn. Ryssjorna sätts ut på 0-30 meters djup. De djupa områdena kommer att provfiskas i oktober 2015, under 2016 genomförs analys och modellering.

Inventering av gaddsteklar

Gaddstekelövervakning har pågått i området sedan 2013, vartannat år på Sydkoster och vartannat på Nordkoster.

Projekt och samarbeten

Samverkan sker nu inom ramen för arbetet med Blå ÖP avseende strategiska frågor rörande bevarande och utveckling i området. Vidare sker samverkan med kommunerna kopplat till besöksnäringen, marint skräp, miljöfrågor kopplat till båtliv och information i andra forum. Representanter från Samhällsföreningen och Kosternämnden samt nationalparkschefen (Länsstyrelsen) ska tillsammans med kommunen se på hållbara utvecklingsscenarier för Koster framtid.

Besökarundersökning i svenska nationalparker

Resultatet av förra årets undersökning finns nu, se www.naturvardsverket.se.

Anläggningar, informationsplatser, byggnationer **Entré Resö**

Detaljplanen har ej ännu kommit till Utställning. Kompletterande utredningar utförs nu av Tanums kommuns Planavdelning. I dagsläget oklart om hanteringen av N 2000-området som berörs av den nya detaljplanen vilket nu även har lett till att geotekniska undersökningar ska genomföras för att helt bestämma omfattningen av kommande anläggningsdelar som berör N 2000-området.

Ursholmens fyrplats

En förvaltningsplan har tagits fram av Bohusläns museum. Störst behov just nu är takrenoveringar och översyn av fönster. Några medel för istandsättning av Ursholmen har vi ännu inte fått beviljade. Diskussioner

pågår om medel kan fås fram redan i höst men absolut i budgeten för 2016.

Stugvärdar har dock bemannat Ursholmen under sommaren och sensommaren. Seglarlägret på Ursholmen hölls som vanligt i augusti genom Strömstads Segelsällskap. Även Strömstads Dykarklubb har haft medlemsdagar. Nu i höst kommer flera forskningsprojekt hålla till på Ursholmen.

Såghallen i Långegärde

Såghallen är under avveckling och ersättningsbyggnad med verkstad, personalutrymme och förråd är under planering. Såghallen ska köpas av Strömstads kommun som vill flytta återvinningsverksamheten på Sydkoster till Långegärde. Vi måste således skaffa en ny lokalisering för förråd, verkstad och vettiga personalutrymmen för våra naturvårdsarbetare. Tanken är att få till en bra och långsiktig lösning vid gamla djurstallet på Kroken. Underlag för budgetplanering etc. pågår. Viss överflyttning av material från Långegärde till Kroken har påbörjats. Kommunen vill flytta ÅV-Centralen till Långegärde under våren 2016.

Ny brygga på Saltholmen

Blir klar i oktober, för djurhållningen på ön samt viss förrådsverksamhet.

Bron Nästången

Medel till ny brygga/bro kom från Naturvårdsverket som ett resultat av Vårbudgeten. Upphandling pågår och ny bro ska anläggas innan årskiftet.

Övrigt

Tömningsstationer för båtavlopp

Transportstyrelsen är myndigheten som har ansvar för lagens implementering och tillsynen. Samverkan sker med kommunerna. Arbetet pågår både i Strömstads och Tanums kommuner för att få fler tillgängliga tömningsstationer. Den flytande manuella tömningsstationen vi själva har ska läggas i en av Kosterhavets välbesökta naturhamnar, troligen Ursholmen, men tjänstgjorde denna sommar vid Ekenäs. Den har tömts en gång under sommaren.

Lantmäteribeslut avseende vägarna på Sydkoster.

Beslutet om att bilda en gemensamhetsanläggning för vägnätet som tidigare sköttes av Trafikverket har vunnit laga kraft. Kosterhavet fick 80 andelar och är representerade i styrelsen.

Vill ni veta mer vad som sker i hela Kosterhavet så gå in på www.kosterhavet.se

Har du betalt 2015 års medlemsavgift för Koster's samhällsförening? Annars kan beloppet, 100 kr, sättas in på bankgiro **744-4631**